

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
AKADEMINĖS ETIKOS IR PROCEDŪRŲ KONTROLIERIUS**

SPRENDIMAS

DĖL 2020 M. GEGUŽĖS 13 D. SKUNDO NAGRINĖJIMO NUTRAUKIMO

2020 m. liepos 2 d. Nr. SP-10

Vilnius

Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolierius (toliau – kontrolierius), vadovaudamasis Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo (toliau – MSĮ) 17 straipsnio 1 dalimi ir Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Seimo 2011 m. rugsėjo 15 d. nutarimu Nr. XI-1583 „Dėl Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybos įsteigimo ir Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybos nuostatų patvirtinimo“, 13 punkto 1 papunkčiu ir išnagrinėjęs pareiškėjo U. I. (toliau – pareiškėjas¹) 2020 m. gegužės 13 d. skundą (toliau – Skundas) dėl galimų akademinės etikos ir procedūrų pažeidimų Lietuvos mokslo ir studijų institucijoje (toliau – universitetas²),

nustatė:

Skunde nurodyta, kad universiteto Akademinės etikos komisija³ (toliau – Komisija) priėmė „2020 m. kovo 3 d. sprendimą <...> atsisakant nagrinėti mano skundą. [Komisija]⁴ priėmė mano skundą 2019-07-25, jį nagrinėjo virš 7 mėnesių ir 2020-03-04 priėmė sprendimą nenagrinėti mano skundo, remiantis tuo, kad „faktai nurodyti skundo papildyme 2019-09-30, nepakliūna į vieno mėnesio terminą, nurodytą [Komisijos darbo] reglamento punkte 4.4“ <...>. Esant praleistam terminui [Komisija] turėjo iškart nepriimti skundo nagrinėjimui, o ne vilkinti procesą 7 mėnesius, kas rodo [Komisijos] darbo neprofesionalumą.“⁵

Pareiškėjas kontrolieriaus prašo „pripažinti [Akademinės etikos komisiją] dėl darbo neprofesionalumo ir pažeidus [skundo] nagrinėjimo terminus / procedūrą“ ir „nustačius, kad [Akademinės etikos komisijos] pažeidė nagrinėjimo terminus / procedūrą, <...> priimti sprendimą pagal visus įmanomus (tinkamus) [MSĮ] 17 straipsnio 11 dalyje nurodytus galimus sprendimus“.

Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnyba (toliau – Tarnyba) raštu informavo pareiškėją, kad Skundo pagrindu Tarnyboje pradėtas tyrimas, kartu prašydama nurodyti, ar pareiškėjas kreipėsi „į Komisiją dėl savo 2019 m. liepos 25 d. skundo nagrinėjimo per Skunde Tarnybai nurodytus 7 mėnesius ir pateikti tai patvirtinančius dokumentus“, taip pat „pateikti kitą papildomą informaciją, susijusią su Jūsų 2019 m. liepos 25 d. skundo nagrinėjimo aplinkybėmis (Komisijos kreipimuisi, Jūsų raštus ir pan.)“.

¹ Kontrolieriaus sprendimo tekste „pareiškėjas“ apibendrintai, nesiejant su pareiškėjo lytimi, vadinamas vyriškosios giminės daiktavardžiu. Tarnybai asmens duomenys žinomi, tačiau čia ir toliau – neskelbiami.

² Tarnybai duomenys apie universitetą žinomi, tačiau čia ir toliau – neskelbiami.

³ Tarnybai duomenys apie etikos komisiją žinomi, tačiau čia ir toliau – neskelbiami.

⁴ Čia ir toliau laužtiniuose skliaustuose – Tarnybos informacija.

⁵ Čia ir toliau cituojama kalba netaisyta.

Atsakydamas į Tarnybos raštą, pareiškėjas pateikė savo 2019 m. liepos 24 d. skundą (toliau – Skundas Komisijai), kurį Komisija priėmė 2019 m. liepos 25 d., taip pat nurodė, kad kiti „šio [Skundo] priedai nėra valstybine kalba kaip to reikalaujama, tačiau [Tarnyba iš universiteto] juos gavo [anksčiau]“. Tarnyba pakartotinai kreipėsi į pareiškėją, prašydama patikslinti pateiktą informaciją ir nurodyti, ar jis kreipėsi į Komisiją per tuos 7 mėnesius dėl greitesnio Skundo Komisijai išnagrinėjimo. Pareiškėjas paaiškino, kad „iš mano pusės buvo tik užklausimai žodžiu, sutinkant komisijos narius. Man vis atsakydavo, kad turiu laukti. O taip pat 2019 m. gruodžio mėn. Senato posėdyje Senato pirmininkas klausė [Komisijos] kodėl taip ilgai nagrinėjami visi (ne tik mano) skundai ir prašė greičiau juos spręsti. Senato protokole tai užfiksuota.“

Tarnyba kreipėsi į universitetą raštu informuodama, kad Skundo pagrindu Tarnyboje pradėtas tyrimas, ir prašydama pateikti dokumentus, reglamentuojančius Komisijos darbą, paaiškinimus dėl Skundo Komisijai nagrinėjimo eigos, sprendimo priėmimo ir kita. Universitetas pateikė prašomus dokumentus ir paaiškinimus. Susipažinusi su pateikta informacija, Tarnyba pakartotinai kreipėsi į universitetą, prašydama patikslinti pareiškėjo Skundo Komisijai nagrinėjimo aplinkybes. Universitetas pateikė prašomus paaiškinimus ir patvirtinančius dokumentus.

Universiteto Komisijos darbo tvarkos aprašo⁶ 4.4 papunktyje nustatyta, kad „Komisija priima pareiškimą nagrinėti, jei jis buvo pateiktas ne vėliau nei per vieną mėnesį po akademinės etikos pažeidimo padarymo fakto arba nuo to momento, kai toks faktas tapo žinomas. Išskirtiniais atvejais Komisija turi teisę nagrinėti pareiškimą, jei nuo akademinės etikos pažeidimo įvykdymo ar aptikimo momento praėjo daugiau nei vienas mėnuo bet ne daugiau nei trys mėnesiai.“, 4.7 papunktyje nustatyta, kad „Komisija nagrinėja pareiškimą ir priima sprendimą dėl jo ne vėliau nei per 20 (dvidešimt) darbo dienų nuo pranešimo registravimo. Atostogos į šį laikotarpį neįskaičiuojamos. Išskirtiniais atvejais dėl pranešime nurodytų aplinkybių sudėtingumo ar dėl to, kad norint tinkamai išnagrinėti pareiškimą reikalinga papildoma informacija, pareiškimo nagrinėjimo ir sprendimo priėmimo terminas gali būti pratęstas dvigubai. Komisija turi informuoti nagrinėjimo šalis apie termino pratęsimą.“

Universitetas Tarnybai pateikė sprendimą dėl Skundo Komisijai, kuriame pateiktos Komisijos išvados: „1. Pedagoginio krūvio skirstymo procedūra ir veiksmai nesusiję su pareiškėju, o su trečiaisiais asmenimis, peržengia Komisijos kompetencijos ribas. 2. Studento <...> vertinimo studijų dalyko <...> metu procedūra išnagrinėta ir užfiksuota rugsėjo 17 d. Komisijos sprendime. 3. Faktai, pateikti 2019-09-30 kreipimosi patikslinime, yra už vieno mėnesio laikotarpio, nustatyto Tvarkos 4.4 punkte, ribų ir buvo nepagrįsti.“ Universitetas paaiškino, kad „šioje išvadoje pateikiami Komisijoje gautų studentų apklausos, apie kurią rašoma sprendimo 4.3 punkte, analizės rezultatai“. Atkreiptinas dėmesys, kad minėtas sprendimas buvo priimtas 2020 m. vasario 26 d., t. y. pažeidžiant Komisijos darbo reglamento 4.7 papunktyje nustatytus terminus.

Universitetas taip pat pateikė paaiškinimus ir juos patvirtinančius dokumentus dėl pareiškėjo Skundo Komisijai nagrinėjimo eigos. Iš universiteto paaiškinimų nustatyta, kad Komisijos, kuri nagrinėjo pareiškėjo Skundą Komisijai, sudėtis buvo patvirtinta 2018 m. spalio 12 d. Universiteto Senatas 2019 m. lapkričio 25 d. posėdžio metu nepritarė Komisijos 2018–2019 m. veiklos rezultatų ataskaitai, o Komisijos pirmininkas 2019 m. gruodžio 11 d. pateikė prašymą atsistatydinti iš Komisijos pirmininko pareigų. Nauja Komisija savo darbą pradėjo 2020 m. vasario 17 d. Universitetas nurodė, kad 2019 m. gruodžio 11 d. – 2020 m. vasario 17 d. Komisijos veikla buvo sustabdyta, t. y. 2018 m. spalio 12 d. sudaryta Komisija neveikė. Dviejų iki to laiko gautų skundų nagrinėjimas sustabdytas, o naujų skundų gauta nebuvo. Taip pat nurodė, kad pareiškėjas apie naujo Komisijos nario rinkimą buvo informuotas universiteto Senato pirmininko 2020 m. sausio 28 d. siūstu el. laišku.

⁶ Tarnybai duomenys apie universiteto Komisijos darbo tvarkos aprašą žinomi, tačiau čia ir toliau – neskelbtini.

Universitetas taip pat nurodė, kad viena diena anksčiau už pareiškėjo Skundą Komisijai buvo gautas ir kito universiteto akademinės bendruomenės nario skundas, bet dėl Komisijos narių atostogų, abiejų skundų nagrinėjimas perkeltas į rugsėjo mėnesį. Kaip nurodyta universiteto paaiškinamuose, „apie šį sprendimą [pareiškėjas] nebuvo informuotas. Manome, kad tokią situaciją lėmė [Senato sekretoriaus] ir Komisijos pirmininko kompetencijų komunikuojant su skundo šalimis apibrėžtumo Reglamente trūkumas“.

Toliau universiteto paaiškinimuose nurodyta, kad Komisijos pirmininkas 2019 m. rugsėjo 13 d. kreipėsi į pareiškėją, informuodamas apie planuojamą skundo nagrinėjimo pradžią ir prašydamas patikslinti Skunde Komisijai nurodytas aplinkybes. Pareiškėjas patikslintą informaciją Komisijai pateikė 2019 m. rugsėjo 30 d. ir spalio 1 d. Universiteto paaiškinamuose taip pat nurodyta, kad „2019 m. spalio 1 d. – spalio 24 d. <...> Komisija skundo nenagrinėjo. Toks skundo nagrinėjimo terminų nesilaikymas buvo fiksuotas kasmetinėje Komisijos ataskaitoje.“ Patikslindamas pateiktą informaciją, universitetas paaiškino, kad pagrindinės priežastys, dėl kurių Skundas Komisijai nebuvo laiku išnagrinėtas, yra nurodytos Komisijos 2018–2019 m. m. ataskaitos 2.1. punkte: „nagrinėdama skundus Komisija padarė esminius nustatytų skundų nagrinėjimų terminų pažeidimus. Nepaisant to, kad kai kuriuos vėlavimus galima objektyviai pateisinti (Komisija nėra nuolat veikianti; ji neturi sekretoriato; kai kurie skundai buvo gauti vasaros/žiemos atostogų metu; skunduose nagrinėjamų problemų sudėtingumas), Komisijos pirmininkas (...) prisiima asmeninę atsakomybę už nepakankamai efektyvų Komisijos darbo organizavimą“. Kartu universiteto patikslintuose paaiškinimuose atkreiptas dėmesys į tai, kad „Komisijos nariai – dėstytojai, dirba universitete pilnu etatu ir turi didelį pedagoginio bei mokslinio darbo krūvį. Nors šis faktas jokių būdu nepateisina skundų nagrinėjimo terminų pažeidimų, tačiau jis padarė poveikį Komisijos pirmininko darbo operatyvumui ir efektyvumui nurodytu periodu. Dabartinės sudėties Komisija, atsižvelgdama į ankstesnę patirtį, stengiasi dirbti maksimaliai operatyviai.“

Iš Tarnybai universiteto pateiktos informacijos nustatyta, kad Senato pirmininkas į pirmą 2020 m. vasario 17 d. posėdį sušaukė naujos sudėties Komisiją. Minėto posėdžio metu buvo išrinktas naujas Komisijos pirmininkas, kuris 2020 m. vasario 18 d. visiems Komisijos nariams persiuntė pareiškėjo Skundą Komisijai ir visus susijusius dokumentus. Kitas Komisijos posėdis įvyko 2020 m. vasario 21 d., jo metu buvo priimtas sprendimas, o sprendimo tekstas registruotas 2020 m. vasario 26 d.

Universiteto paaiškinimuose nurodyta, kad pareiškėjo Skunde Komisijai nurodyti įvykiai reikalavo kompleksinės analizės ir sprendimo, taip pat kad „Komisijoje nebuvo vieningos nuomonės dėl skundų priėmimo termino pratęsimo ir kreipimosi į studentus dėl informacijos tikslingumo. Priežastis, dėl kurios skundas buvo pripažintas nagrinėtinu, yra situacijos, dėl kurios kreipėsi pareiškėjas, o būtent, galimo psichologinio spaudimo, jautrumas. Komisijos manymu, sprendimui priimti buvo svarbu nuodugniai išanalizuoti visas su skundu susijusias detales.“ To siekdama, Komisija 2019 m. spalio 24 d. nusprendė kreiptis su paklausimu į studentus dėl Skunde Komisijai aplinkybių patvirtinimo, iš Tarnybai anksčiau universiteto pateiktų dokumentų nustatyta, kad į universiteto studentus kreiptasi 2019 m. lapkričio 4 d., 2019 m. gruodžio 12 d. studentų atsakymai buvo persiųsti visiems Komisijos nariams. Komisijos 2020 m. vasario 26 d. sprendimo 4.3 punkte nurodyta, kad „Komisijos gauta informacija nepatiksline <...> išdėstytų <...> faktų“. Tai, kad aplinkybių, nurodytų Skunde Komisijai ir jo patikslinamuose, nebuvo galima pagrįsti, nurodyta ir Komisijos 2020 m. vasario 26 d. sprendimo išvadose.

Iš pareiškėjo ir universiteto pateiktos informacijos nustatyta, kad Komisijos 2020 m. vasario 26 d. sprendime nėra nurodyta, kad buvo priimtas sprendimas nenagrinėti pareiškėjo Skundo Komisijai pagal Komisijos darbo reglamento 4.4 papunktį, kaip tai skunde nurodo pareiškėjas. Pažymėtina, kad Komisija kreipėsi į studentus, kurie galėtų patvirtinti pareiškėjo Skunde Komisijai ir jo patikslinimuose nurodytas faktines aplinkybes – tokiu būdu Komisija siekė sąžiningai ir objektyviai įvertinti Skundo Komisijai aplinkybes. Iš Komisijos priimto sprendimo

matyti, kad Skunde Komisijai nurodytos faktinės aplinkybės patvirtintos nebuvo, todėl pareiškėjo teiginys, kad buvo priimtas sprendimas nenagrinėti pareiškėjo Skundo Komisijai „remiantis tuo, kad faktai nurodyti [Skundo Komisijai] papildyme 2019-09-30, nepakliūna į vieno mėnesio terminą, nurodytą [Komisijos darbo] reglamento punkte 4.4“, laikytinas nepagrįstu. Iš Komisijos priimto sprendimo ir kitos universiteto pateiktos informacijos taip pat matyti, kad visos Skunde Komisijai ir jo patikslinimuose nurodytos faktinės aplinkybės buvo vertintos ir dėl jų pasisakyta, t. y. skundas buvo nagrinėtas.

Atkreiptinas dėmesys, kad 2018 m. spalio 10 d. patvirtintos sudėties Komisija pažeidė skundo nagrinėjimo terminus, nustatytus Komisijos darbo reglamento 4.7 papunktyje, tačiau iš universiteto pateiktos informacijos nustatyta, kad Komisijos pirmininkas atsistatydino, o Komisijos sudėtis yra pakeista ir nuo 2020 m. vasario 17 d. universitete veikia naujos sudėties Komisija, taip pat išrinktas naujas jos pirmininkas. Tiek Skundo Tarnybai pateikimo dieną, tiek sprendimo priėmimo dieną universitete veikė naujos sudėties Komisija, kuri sprendimą dėl Skundo Komisijai priėmė nepažeisdama Komisijos darbo reglamento 4.7 papunktyje nustatytų terminų (Skundas Komisijai ir su juo susijusi medžiaga Komisijos nariams buvo persiųsti 2020 vasario 18 d., o sprendimas priimtas 2020 m. vasario 26 d.). 2018 m. spalio 10 d. sudaryta Komisija universitete nebeveikia, t. y. laikytina, kad nebėra darinio, kuris pažeidė Komisijos reglamento 4.7 papunktį. Išnykus aplinkybėms, dėl kurių buvo pradėtas tyrimas, šiuo atveju, tyrimo metu išaiškėjo, kad nebėra 2018 m. spalio 10 d. sudarytos Komisijos, pradėtas tyrimas nutraukiamas.

Kontrolierius, išanalizavęs ir įvertinęs turimą informaciją ir ją patvirtinančius dokumentus bei teisinį reglamentavimą, ir vadovaudamasis Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo 17 straipsnio 11 dalies 11 punktu:

nusprendė:

skundo nagrinėjimą nutraukti.

Kontrolieriaus sprendimas gali būti skundžiamas Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, 01102, Vilnius) per vieną mėnesį nuo šio sprendimo įteikimo datos.

Akademinės etikos ir procedūrų kontrolierė

Loreta Tauginienė